

Justícia fiscal

Missatge

Cal lluitar contra el frau i l'evasió fiscal amb més transparència i harmonització fiscal, i fer més efectiva l'aplicació als Estats membre de les lleis anti blanqueig de capitals. La Unió Europea no pot esdevenir un lloc on hi hagi paradisos fiscals (o jurisdiccions que actuen com a tals) o on es canalitza l'activitat corrupta que finança el crim, el terrorisme o la corrupció.

Context

Com a conseqüència de l'escàndol dels Papers de Panamà, i gràcies al ressò dels mitjans de comunicació, el frau i l'evasió fiscals han passat a un primer pla en l'agenda política europea i mundial. Una altra sèrie d'escàndols bancaris en múltiples països de la Unió ha posat de manifest les deficiències del règim europeu contra el blanqueig de capitals.

A més, davant la situació de clara i manifesta competència fiscal dels Estats, les empreses aprofiten per minimitzar la seva càrrega fiscal. Els Estats membre, amb la voluntat de no perdre sobirania, estan perdent oportunitats de crear més recursos i per tant donar més i millors serveis públics a la ciutadania. El fenomen del dumping fiscal a la Unió és continu i preocupant. La llista europea de paradisos fiscals aprovada recentment pot esdevenir clau contra aquelles jurisdiccions amb una fiscalitat laxa, però no inclou cap dels països que actuen com a tals dins la pròpia UE i que incentiven aquesta cursa a la baixa en la fiscalitat. A més, igual que amb l'impost de societats, alguns estats estableixen règims fiscals especials per atreure a les grans fortunes amb exempcions fiscals, alimentant així la cursa a la baixa en la imposició.

Per la seva banda, el Parlament Europeu ha estat ambiciós amb la creació de diverses comissions d'investigació i ha aprovat un informe contra l'evasió, l'elusió fiscal i el blanqueig de capitals. Tot i així, cal anar molt més enllà i encara queda molta feina a fer contra l'elusió fiscal o el blanqueig de capitals, amb especial atenció a les entitats financeres que ho vehiculen.

Dades

- Els tipus impositius efectius a la UE (amb un 15% de mitjana) estan molt per sota dels tipus impositius nominals (23%). Les multinacionals poden tenir un tipus impositiu efectiu des del 2% a un 30%.
- L'impost sobre la renda de les persones físiques és la font d'ingressos més important de la UE que obté el 22% del total d'impostos, enfront del 7% de l'impost sobre les societats.
- 15 països de la UE i altres països o territoris de l'Espai Econòmic Europeu, com Suïssa o Gibraltar, ofereixen règims fiscals especials a més de 150.000 beneficiaris.
- L'evasió i el frau fiscal genera a la UE pèrdues per valor de 825.000 milions d'euros cada any.
- Segons l'Índex de Transparència Internacional, la corrupció costa 904.000 milions d'euros/any a la UE.
- El projecte contra el crim organitzat i la corrupció OCCRP ha desvelat en la seva investigació "Troika Laundromat" que 4.600 milions de dòlars de Rússia i d'altres països s'han canalitzat a través de bancs i empreses europees, en el que sembla ser un esforç per obviar l'origen dels fons implicats.

Idees força

- Cal que les institucions europees facin una passa endavant, siguin conscients del seu grau de responsabilitat i liderin la lluita per la justícia fiscal.
- Cal eliminar el requisit d'unanimitat al Consell sobre determinats assumptes fiscals per assegurar que cap Estat no pugui vetar les reformes fiscals necessàries.
- La UE ha d'entendre que per reduir els dèficits públics no només es pot fer a través de polítiques d'austeritat sinó augmentant la generació d'ingressos dels Estats fent front a la desigualtat i promovent la justícia fiscal.
- Els països de la UE han d'arribar a un acord sobre taxes impositives mínimes per aturar la cursa impositiva a la baixa dels mateixos.
- La llista negra de paradisos fiscals és una de les eines claus proposades en la Directiva sobre Lluita contra el blanqueig de capitals.

Propostes

1. **Eliminar el requisit d'unanimitat al Consell** sobre determinats assumptes fiscals per assegurar que cap Estat no pugui vetar les reformes fiscals necessàries.
2. **Harmonitzar l'impost de societats**. Establiment d'un mínim com a tipus nominal que caldria anar acompanyat d'una simplificació dels sistemes fiscals i d'un sistema d'avaluació per tal que es pugui comparar el tipus nominal i el tipus real, per poder avaluar la distorsió que creen les diferents deduccions, exempcions i incentius fiscals.
3. **Harmonització del concepte de delictes fiscal a la UE** així com de les funcions de les oficines d'intel·ligència fiscal dels estats. Unificar criteris i coordinar les agències d'informació i tributàries en la lluita contra l'elusió i l'evasió fiscal.
4. **Millorar els criteris de la llista de paradisos fiscals** de la UE per incloure tots els paradisos fiscals, inclosos els Estats de la UE i impulsar una llista millorada al nivell de l'OCDE lluitant així contra l'establiment de règims especials i exempcions per a grans fortunes o empreses.
5. **Establir clàusules que impedeixin rebre finançament de la Unió a qualsevol entitat que faciliti l'evasió fiscal**, segons el grau d'acompliment de criteris internacionals en transparència i cooperació fiscal i en la lluita contra l'elusió fiscal i el blanqueig de capitals. Revisar la directiva de contractació pública per limitar-ne l'accés a empreses que operen amb paradisos fiscals.
6. **Crear una àrea única d'IVA a la Unió per combatre la diferència entre el que es recapta i el que s'hauria de recaptar**, permetent lluitar contra el frau fiscal transfronterer, així com l'intercanvi d'informació entre les diferents administracions tributàries dels Estats Membres.
7. **Crear un organisme d'àmbit europeu per lluitar contra el blanqueig de capitals** i divulgació completa de les multes imposades als infractors, sota el paraigua de l'Autoritat Bancària Europea, dotant-lo de recursos humans, de capital i d'infraestructura suficients.
8. **Crear un gravamen europeu als productes energètics**, necessari donats els reptes de sostenibilitat plantejats en l'Agenda 2030 i els compromisos adquirits en l'acord de París.
9. **Acompanyar als estats membres en l'aplicació del Pla BEPS** (de l'anglès, Base Erosion and Profit Shifting) en contra del trasllat de beneficis de les empreses i dissenyar un règim sancionador aplicable contra aquells estats que no compleixen amb els requisits de la seva aplicació.
10. **Demandar a països tercers la col·laboració en la tramesa d'informació país per país** de les multinacionals per lluitar contra l'enginyeria fiscal.